

Trafikregler för cyklister och fotgängare - Trafikinformation vid Ljungby SPF:s månadsmöte mars 2015.

(Lämnad av Bengt Swahn)

Information får vi i stora flöden i olika slags media.

Ofta in genom ena örat och ut genom andra.

Viss information är viktigare och sådan information behöver vi låta gå in genom båda öronen, behandla, lagra och ta till oss.

Hit hör trafikinformationen

Anledningen är, att vi alla är **vägtrafikanter** från vaggan till graven och som vägtrafikanter är jag skyldig att känna till och följa bestämmelserna.

Detta gäller alla trafikantgrupper, således även **fotgängare** och **cyklister**.

Ofta klagas det på ungdomarna, men jag vill påstå, att även vi äldre då och då kan behöva en påminnelse om gällande regler. Den här informationen önskar jag, att ni för vidare till övriga familjen, till barn och barnbarn och även till vänner, så att det blir som ringar på vattnet.

Nu blir det mer och mer vårlikt och därför är det dags att slå ett särskilt slag för trafikantgrupperna fotgängare och cyklister.

Allt för ofta ser man **fotgängare** som går ute på gatan trots att det finns gångbanor. Jag har svårt att förstå detta. Risken att bli påkörd på gatan är ju betydligt större än om jag går på gångbanan. Gångbanan är till för de gående och skall därför användas av dem. Gångbanan är inte till för cyklister annat än om cyklisten stigit av cykeln och då räknas som gående.

Cyklisten skall använda cykelbanan om sådan finns, annars får färden ske på höger sida av gatan.

Det är lätt att få uppfattningen, att jag som fotgängare eller som cyklist kan gå och cykla hur- och var som helst. **Men både som fotgängare och cyklist är jag vägtrafikanter och därför skyldig att följa de regler som gäller för dessa kategorier.** Cykeln är dessutom ett **fordon** och skall som sådant framföras på höger sida av gatan/vägen/cykelbanan men inte på gångbanan, annat än om jag går och leder cykeln.

1 maj 2000 kom den s.k. ”zebralagen”. **För mig som fordonsförare innebär den att jag är skyldig att lämna företräde för en fotgängare som står i begrepp att gå ut på ett övergångsställe eller redan är ute på detta.**

En viktig **övrig del av informationen** kring ”zebralagen” delgavs inte. Detta är sannolikt anledningen till att fotgängare ofta går rätt ut på övergångsställen utan att se sig för. Därför sker också de flesta olyckor, med fotgängare inblandade, på

just övergångsställen. Övergångsstället har blivit det farligaste stället att korsa en gata.

Den **övriga delen av informationen** som jag tidigare nämnde och som aldrig gavs när ”zebralagen” tillkom, är den som gällde innan ”zebralagen” kom och de reglerna gäller fortfarande nämligen att:

- **Fotgängaren** innan vederbörande går ut på övergångsstället skall ta hänsyn till bilarna på gatan, avståndet dessa har fram till övergångsstället liksom hastigheten hos dessa. Det är först när övergångsstället kan beträdas utan risk att något skall inträffa som övergången får ske.
När jag tog upp detta med representant från dåvarande Vägverket blev svaret, att det gällde ju innan och gäller fortfarande och det var ju därför inget nytt. Men som jag ser det borde den informationen också ha lämnats då zebralagen infördes.
- **Cyklisterna** får inte färdas på övergångsstället, i andra fall än då de stigit av och leder cyklarna. Då räknas de som fotgängare.
De skall korsa gatan på en cykelöverfart, som nu bytt namn till **cykelpassage** där sådan finns. Där har jag ingen skyldighet att lämna cyklisten företräde, men om det behövs för att låta cyklisten passera skall jag stanna.
Vad är det här för bestämmelser?
Innan en cyklist får köra ut på cykelpassagen skall vederbörande göra samma som en fotgängare på ett övergångsställe, d.v.s. ta hänsyn till avståndet bilarna har fram till cykelöverfarten, och vidare till hastigheten bilarna har. Därefter får cykelpassagen beträdas då det kan ske utan risk.

Från och med 1 september bytte alla befintliga cykelöverfarter namn och kallas i fortsättningen cykelpassage, **men trafikreglerna för cykelpassage blir desamma som tidigare gällt för cykelöverfart.**

Ett nytt begrepp med ett nytt vägmärke cykelöverfart har införts från 1 september, men förhoppningsvis dröjer det ännu lång tid innan det börjar tillämpas, vilket också Trafikverket själv har skrivit om till kommunerna som har ansvar för cykelöverfarten. Citrat från Trafikverkets skrivning:

”En cykelöverfart enligt nya bestämmelsen är ett slags övergångsställe för cyklister, som skall beslutas i lokal trafikföreskrift och skall vara så byggt, att fordonstrafiken på körbanan inte lämpligen kan köra fortare än 30 km/timme och har väjningsplikt mot cyklister på cykelöverfarten”.

Det lär alltså dröja ett tag innan vi får se en ny cykelöverfart i verkligheten, det tar ju lite tid innan kommunen beslutat om den lokala trafikföreskriften och byggt anläggningen.

Det lär väl inte bli så jättevanligt med cykelöverfarter då det blir betydligt dyrare och kräver mer formella beslut i trafiknämnd eller kommunfullmäktige.